

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
мультимідисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 24

21-22 листопада 2023 р.

ISSN 2786-6823 (print)

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
W OPOLU

Тернопіль, Україна – Ополе, Польща
2023

Світ наукових досліджень. Випуск 24: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 21-22 листопада 2023 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2023. 369 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 24», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет

ГО Наукова спільнота

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;
Шевченко Анастасія Юрійвна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;
Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;
Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;
Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;
Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;
Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;
Ребуха Лілія Зіновійвна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;
Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;
Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;
Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;
Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;
Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент, ЛНТУ;
Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;
Русенко Святослав Ярославович, аспірант, ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов’язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

Економічне спрямування

<i>Андрусь Ольга Іванівна, Заболотній Дмитро Олександрович</i> ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	19
<i>Аніщенко Людмила Олександрівна, Шпортко Ганна Юріївна, Левченко Оксана Володимирівна</i> ЗНАЧЕННЯ НАУКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	21
<i>Аніщенко Людмила Олександрівна, Шпортко Ганна Юріївна, Солона Владислава Сергіївна</i> ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ В ФОРМУВАННІ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ.....	23
<i>Безпаленко Ольга Володимирівна, Руденко Тетяна Володимирівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЗОВНІШНІХ ЗАГРОЗ.....	25
<i>Борейко Ірина Романівна, Полюга Дарія Михайлівна</i> ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	28
<i>Борисенко Лариса Миколаївна, Борисенко Микола Васильович, Дідківський Василь Миколайович</i> ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА РУХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ» В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ.....	30
<i>Весельська Наталія Олександрівна</i> РИНОК ПРАЦІ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	35
<i>Восканян Заруї Альбертівна</i> АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	37

<i>Гоц Світлана Андріївна, Полюга Дарія Михайлівна</i> ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ СПІЛЬНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЄС: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	45
<i>Гришин Андрій Михайлович, Ситницький Максим Васильович</i> МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ.....	48
<i>Дуб Роксолана Степанівна, Полюга Дарія Михайлівна</i> ЦИФРОВА МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ: ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ГЛОБАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ.....	54
<i>Калініченко Артем В'ячеславович</i> КОНЦЕПЦІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В ПОВОЄННІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	56
<i>Конюк Карина Михайлівна, Полюга Дарія Михайлівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В КОНТЕКСТІ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	59
<i>Левицька Ілона Володимирівна</i> ПЕРЕВАГИ БРЕНДИНГУ ТЕРИТОРІЙ.....	61
<i>Лісеній Євген Володимирович, Бабаскіна Ганна Михайлівна</i> СОЦІАЛЬНЕ СХВАЛЕННЯ В МАРКЕТИНГУ.....	63
<i>Марциновський Володимир Валерійович</i> ІНТЕГРОВАНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНТЕГРОВАНІ КОМУНІКАЦІЇ: ТЕРМІНОЛОГІЧНА ОПОЗИЦІЯ ТА ПИТАННЯ ТЕОРІЇ.....	66
<i>Обухов Руслан Олександрович</i> ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВИХ ГРОМАД ЧЕРЕЗ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	72

<i>Пасічний Сергій Володимирович</i> ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	77
---	-----------

<i>Петренко Ольга Павлівна, Шутяк Дарія Віталіївна</i> РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ПРОСТІР.....	79
---	-----------

<i>Саламатін Кирило Олександрович</i> АЛЬТЕРНАТИВНЕ ЦИФРОВЕ ФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ.....	83
---	-----------

<i>Саркісян Лариса Геворгівна, Анацька Ірина Юріївна</i> УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ: РОЗВИТОК ТА ВИКЛИКИ.....	85
--	-----------

<i>Смерега Софія Андріївна, Полюга Дарія Михайлівна</i> ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ КРИЗИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА КОНТРОЛЬ ВИНИКНЕННЯ.....	88
--	-----------

<i>Штерма Тетяна Василівна</i> ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ-ОСНОВНИЙ ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	90
--	-----------

<i>Яценко Марія Вадимівна</i> ДОМІНАНТИ ОПТИМІЗАЦІЇ: СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КЛІНІЧНИМИ ВИПРОБУВАННЯМИ НА ЗАСАДАХ РЕГУЛЯТОРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ.....	93
---	-----------

Інформаційні системи і технології

<i>Vitalii Liakh</i> LEVERAGING OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT PERFORMANCE INDICATORS IN SAFE IT PROJECTS.....	95
--	-----------

<i>Андрєєва Наталія Михайлівна, Чорний Артем Олександрович</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	98
---	-----------

*Васильків Надія Михайлівна, Мінчук Володимир Миколайович,
Хлібойко Михайло Ярославович*
НЕЧІТКА СИСТЕМА ПРІОРИТЕТНОСТІ РОБІТ ІТ-ПРОЕКТУ...100

Качмар Олексій Ігорович
**ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ ПРОДАЖІВ У ГАЛУЗІ
РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ АНАЛІЗУ
ЧАСОВИХ РЯДІВ І АЛГОРИТМІВ
МАШИННОГО НАВЧАННЯ.....102**

Ковтун Анна Олексіївна
**РОЛЬ ВЕБ-АНАЛІТИКИ В УПРАВЛІННІ ІНФОРМАЦІЙНИМИ
СИСТЕМАМИ ТА ТЕХНОЛОГІЯМИ.....105**

*Копішинська Олена Петрівна, Якушкін Владислав Георгійович,
Тойстер Ірина Романівна*
**ІНТЕГРАЦІЙНІ ФУНКЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ
УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ПРОЦЕСАМИ ГАЛУЗІ
РОСЛИННИЦТВА НА ШЛЯХУ ДО ТЕХНОЛОГІЙ
АГРОІНДУСТРІЯ 4.0.....106**

Мисак Максим Святославович
**НАВЧАННЯ МОДЕЛЕЙ ЗГОРТКОВИХ НЕЙРОННИХ
МЕРЕЖ ДЛЯ РОЗПІЗНАВАННЯ ПОШКОДЖЕНЬ
ДОРОЖНЬОГО ПОКРИТТЯ.....109**

*Ніжегородцев Владислав Олександрович, Даниленко Софія
Володимирівна*
**ОГЛЯД СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ
І ДОДАТКІВ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ.....114**

Палій Владислав Ігорович
**ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ В AGILE-ПІДХОДАХ.....116**

*Решетнікова Світлана Миколаївна, Боева Анна Анатольевна,
Решетнікова Катерина Сергіївна*
**ПОБУДОВА МЕТОДІВ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗОБРАЖЕНЬ
НА ОСНОВІ АРХІТЕКТУРИ НЕЙРОМЕРЕЖ.....118**

<i>Самусь Євгенія Іванівна, Копинець Володимир Іванович</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ ВЕБДОДАТКІВ НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙНУ.....	120
--	------------

<i>Усатенко Максим Володимирович</i> МАТЕМАТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИБІР БАЗИ ДАНИХ.....	122
--	------------

<i>Харченко Олександр Анатолійович, Лягера Анастасія Андріївна</i> АКТУАЛЬНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА МЕТОДИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	124
--	------------

<i>Швидкий Денис Олександрович, Яворський Володимир Ігорович</i> OLAP-ТЕХНОЛОГІЇ: СТРУКТУРА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ.....	126
--	------------

<i>Яворський Володимир Ігорович</i> ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	130
--	------------

<i>Янко Аліна Сергіївна, Сабельнікова Поліна Сергіївна</i> ВИБІР ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ КІЛЬКІСНОЇ ОЦІНКИ ВІДМОВОСТІЙКОСТІ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ.....	133
--	------------

Педагогічні науки

<i>Антонюк Валерія Борисівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ.....	136
--	------------

<i>Бондаренко Наталія Альбертівна, Пасько Оксана Миколаївна</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ДИЗАЙНУ.....	138
--	------------

<i>Велика Алла Ярославівна, Кропельницька Юлія Валеріївна</i> ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ХІМІЇ У БУКОВИНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	141
--	------------

<i>Головатюк Людмила Михайлівна, Атаманчук Вікторія Володимирівна</i> ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ – ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	143
<i>Денисовець Тамара Михайлівна, Квак Ольга Вікторівна, Гогоць Василь Дмитрович</i> ЗДОРОВ'Я ТА ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО І БЕЗПЕЧНОГО ХАРЧУВАННЯ.....	146
<i>Коваленко Андрій Леонідович</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ.....	149
<i>Кондратенко Тетяна Володимирівна</i> ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	152
<i>Курок Олександр Олександрович</i> ДОСВІД ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У ЗВО США.....	156
<i>Неустроєва Гелена Олегівна, Пономаренко Наталія Володимирівна, Тимченко Галина Миколаївна, Громов Вадим Олександрович</i> MAINTAINING MOTIVATION AND KEEPING THE STUDENTS FOCUSED DURING ONLINE LESSONS AT THE UNIVERSITY.....	159
<i>Нікітаєва Марина Володимирівна</i> КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ТРИВОЖНОСТІ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВІЙНИ І МЕТОДИКИ ЇХ ВИКЛАДАННЯ.....	161
<i>Новицька Олена Леонідівна, Скора Наталія Анатоліївна</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОНЛАЙН-ТЕСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ.....	164
<i>Писаренко Світлана Олексіївна</i> ТВОРЧИЙ ВЧИТЕЛЬ – КЛЮЧЕВИЙ АСПЕКТ У ФОРМУВАННІ ПІЗНАВАЛЬНИХ ВМІНЬ УЧНІВ.....	166

<i>Позмогова Наталія Василівна, Позмогова Ольга Анатоліївна</i> ВИКОРИСТАННЯ РЕЦЕПТИВНОЇ МУЗИКОТЕРАПІЇ У КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	168
<i>Романюк Оксана Миколаївна, Ганжиловська Лілія Василівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З БІОЛОГІЇ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ.....	170
Психологічні науки	
<i>Давиденко Ірина Василівна, Лях Олена Іванівна, Чубун Наталія Миколаївна</i> ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	175
<i>Журавльова Лариса Петрівна, Якобчук Ярослава Валеріївна</i> ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІСІ...177	177
<i>Захарчук Світлана-Марія Русланівна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИВОЖНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ ПОДОЛАННЯ ЇЇ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	179
<i>Колодяжна Ірина Олегівна</i> ТЕОРЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ПРОФЕСІЙНОГО ДОБОРУ ПЕРСОНАЛУ НА КЕРІВНІ ПОСАДИ.....	181
<i>Марчук Наталія Леонтіївна</i> ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ТИМЧАСОВИХ БІЖЕНЦІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	183
<i>Мельников Олександр Олександрович</i> COVID-19 ТА ВОЄННИЙ СТАН ЯК СЕРЙОЗНИЙ ВИКЛИК САМОРЕГУЛЬОВАНОМУ НАВЧАННЮ В УКРАЇНІ.....	185

Мельников Олександр Олександрович
**РОЛЬ ВДЯЧНОСТІ В ФОРМУВАННІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ
ПІДЛІТКІВ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ.....190**

Михайлюк Христина Зіновіївна
**КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ ЯК
ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ.....193**

Паламарчук Софія Ігорівна
ОСНОВНІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЛІДЕРСТВА....196

Свідерська Галина Мирославівна, Андрушкевич Марта Андріївна
**ГЕНДЕРНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ:
ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....198**

Солтисюк Анна Василівна
**ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ДЕВІАНТНОЇ
ПОВЕДІНКИ У ВІТЧИЗНЯНІЙ І ЗАРУБІЖНІЙ ПСИХОЛОГІЇ....200**

Ткаченко Даша Володимирівна
**ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ТОЧНОСТІ МЕТАКОГНІТИВНОГО
МОНІТОРИНГУ.....201**

Фурдись Владислав Олегович
КІБЕРБУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА....203

Фурдись Владислав Олегович
**ТЕОРЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО
ІНТЕЛЕКТУ У ПІДЛІТКІВ.....207**

Чорна Ірина Михайлівна, Чернишова Софія Сергіївна
**ПРОФЕСІЙНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ
У ПРИЗМІ ДІЯЛЬНОСТІ ШКІЛЬНОГО ПСИХОЛОГА.....210**

Чубарева Яна Сергіївна
**СІМЕЙНІ ВІДНОСИНИ І ВДЯЧНІСТЬ ЯК АДАПТИВНИЙ
РЕГУЛЮЮЧИЙ МЕХАНІЗМ В ОСІБ ІЗ АФЕКТИВНИМИ
СИМПТОМАМИ ПТСР.....213**

Шевченко Наталія Федорівна, Бойко Юлія Олександрівна
ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ПОДОЛАННЯ
ГОСТРОГО СТРЕСУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ.....215

Ширяєва Тетяна Михайлівна
АПРОБАЦІЯ КОРОТКОЇ СКРИНІНГОВОЇ ШКАЛИ БРЕСЛАУ
ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ПТСР У ДОРΟΣЛИХ УКРАЇНЦІВ.....218

Юридичні науки

Голодник Юрій Андрійович
ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ УКРАЇНИ.....223

Дмитерко Аліна Сергіївна
ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ.....229

Павлюк Поліна Петрівна
ПЕРЕВИЩЕННЯ СТУПЕНЯ ВТРУЧАННЯ У ПРАВА І СВОБОДИ
ОСОБИ ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ВІДМОВИ В ЗАДОВОЛЕННІ
КЛОПОТАННЯ СЛІДЧОГО ПРО ТИМЧАСОВИЙ ДОСТУП ДО
РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
ЗА СТАТТЕЮ 140 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....231

Пивоваров Володимир Володимирович
БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ
ПОКАРАНЬ: МЕТА І РЕАЛІЗАЦІЯ.....233

Рибченко Марина Сергіївна
РОЛЬ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....235

Історичні науки

Батюк Лідія Вадимівна, Троценко Олексій Володимирович,
Чуприна Марія Валеріївна
ІСТОРИЧНА СПАДЩИНА ЯК РЕСУРС АКТИВІЗАЦІЇ
СУЧАСНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ І
РЕСПУБЛІКИ СЕРБСЬКОЇ.....238

<i>Maryna Hlukhovska</i> INTERACTIVE PLATFORMS FOR SELF-LEARNING AVIATION ENGLISH.....	241
<i>Братик Тетяна Миколаївна</i> САРКАЗМ У НОВЕЛІ АЛЬБЕРТО МОРАВІА «ДІВЧИНА З ЧОЧАРІЇ» «РИМСЬКІ ОПОВІДАННЯ».....	242
<i>Вітяк Юрій Миколайович</i> ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПЕРЕКЛАДАЧА ЯК МОДУСНИЙ ПАРАТЕКСТ.....	244
<i>Власова Маріанна Сергіївна, Дирда Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ ЕМПАТІЇ НА ПРИКЛАДАХ ДОПИСІВ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ X (TWITTER).....	246
<i>Денисовець Ірина Вікторівна</i> ВИТЛУМАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ СЛОВОТВОРУ У ГРАМАТИЧНИХ ПРАЦЯХ ІВАНА ОГІЄНКА ПОЧАТКУ XX СТ.....	249
<i>Ковальчук Інна В'ячеславівна, Попчук Марія Анатоліївна, Ковальчук Юлія Віталіївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ ІНШОМОВНИМИ ЛЕКСИЧНИМИ ОДИНИЦЯМИ.....	251
<i>Пономарьова Лілія Федорівна</i> ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	252
<i>Пугач Валентина Миколаївна</i> ТЕНДЕНЦІЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ЕГАЛІТАРНОСТІ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	255
<i>Шелест Христина Олегівна</i> СЕМАНТИКО-ДЕРИВАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ФЕМІНІТИВІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	260

<i>Лелик Ярослав Романович, Семененко Ірина Олександрівна</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ВОЛИНІ.....	263
--	------------

<i>Литвиненко Віктор Андрійович</i> ЯСКРАВА ТВОРЧА ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ ПРОЯВ В СЦЕНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ В.С. КОТЛЯР – СОЛІСТКИ ДЕРЖАВНОГО ЗАСЛУЖЕНОГО АКАДЕМІЧНОГО АНСАМБЛЮ ТАНЦЮ УКРАЇНИ.....	266
---	------------

<i>Павлюк Тетяна Сергіївна</i> ВПЛИВ АНГЛІЙСЬКИХ, ІТАЛІЙСЬКИХ, ФРАНЦУЗЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ХОРЕОГРАФІВ НА РОЗВИТОК БАЛЬНОГО ТАНЦЮ, НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	268
---	------------

<i>Свідерська Ярослава Володимирівна</i> ОСМИСЛЕННЯ ПОСТРАВМАТИЧНОГО ЖІНОЧОГО ДОСВІДУ У МОНОДРАМІ «ХРОНІКИ ЗАГУБЛЕНОЇ ДУШІ» АННИ ГАЛАС.....	271
---	------------

Географічні науки

<i>Осадчук Зоя Сергіївна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РЕЛЬЄФУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ АМАРАНТУ.....	274
--	------------

Соціологічні науки

<i>Богачова Ася Володимирівна, Ковальчук Антон Юрійович</i> СТАТИСТИКА ТА АНАЛІТИКА: ПСИХОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ ВІЙНИ.....	277
--	------------

<i>Патинко Єлизавета Анатоліївна, Усенко Світлана Георгіївна</i> ПОШИРЕНІСТЬ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ РЕФЛЮКСНОЇ ХВОРОБИ В УКРАЇНІ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З ЦИМ ФАКТОРИ.....	279
---	------------

<i>Білошніченко Богдан Сергійович</i> АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОЯВУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ФУТБОЛІСТІВ.....	282
---	-----

<i>Величко Анна Антонівна</i> ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ НУШ.....	284
--	-----

<i>Горпинич Олексій Олександрович</i> ВИЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЛЮДИНИ ПРИ БРОНХО-ЛЕГЕНЕВОЇ ПАТОЛОГІЇ.....	285
--	-----

<i>Горпинич Олексій Олександрович</i> ВИЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЛЮДИНИ ПРИ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ПАТОЛОГІЇ.....	292
--	-----

<i>Мірошніченко В'ячеслав Миколайович</i> ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ НОРМАТИВІВ (СТАНДАРТІВ) ФІЗИЧНОЇ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ.....	296
---	-----

<i>Тіщенко Олена Миколаївна, Лемешева Яна Олегівна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРЕНУВАЛЬНИХ МЕТОДИК ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ В ОБРАНОМУ ВИДІ ТАНЦЮВАЛЬНОГО СПОРТУ.....	299
--	-----

Медичні науки

<i>Nina Fokshanska</i> FEATURES OF NEONATAL CARE FOR NEWBORNS WITH CONGENITAL GASTROINTESTINAL DISEASES.....	304
--	-----

<i>Olha Panchenko, Halyna Pavlyshyn, Kateryna Kozak</i> HUMORAL IMMUNITY AGAINST TETANUS IN SCHOOL- AGED CHILDREN DURING THE COVID-19 PANDEMIC.....	306
---	-----

<i>Білоусова Єлизавета Сергіївна, Шовкопляс Антоніна Борисівна, Демочко Ганна Леонідівна</i>	
ПОШИРЕНІСТЬ РІЗНИХ ВИДІВ ВІДПОЧИНКУ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	309
<i>Гайдаш Ігор Славович, Гайдаш Ірина Анатоліївна, Паталаха Олена Валеріївна, Семенюк Аліна Павлівна, Янчевський Олександр Валерійович</i>	
ГЕНДЕРНА І ВІКОВА СТРУКТУРА ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЮВАНЬ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ.....	311
<i>Гайдаш Ігор Славович, Гайдаш Ірина Анатоліївна, Чернявський Борис Ігорович, Бойко Владислав Іванович, Гороть Софія Віталіївна</i>	
ГІГІЄНІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД ДЕЯКИХ ВОДОЙМИЩ І ВОДОГОНІВ ВОЛИНІ.....	313
<i>Гайдаш Ігор Славович, Шабельник Олег Іванович, Гайдаш Ірина Анатоліївна, Глазкова Наталя Олексіївна, Фоміна Дар'я Денисівна</i>	
ВПЛИВ ЕПІХЛОРГІДРИНА НА КИСЛОТНУ РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ЕРИТРОЦИТІВ КРОВІ ЛЮДИНИ IN VITRO.....	315
<i>Дубас Володимир Іванович, Кузь Уляна Василівна</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ОСТЕОСИНТЕЗУ ПЕРЕЛОМІВ П'ЯТКОВОЇ КІСТКИ У ДІТЕЙ.....	317
<i>Заградська Олена Леонідівна, Антощук Микола Миколайович</i>	
АНАЛІЗ ГЕМОДИНАМІКИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПРОТЕЗНОГО ЛОЖА ЯК КЛІНІЧНИЙ КРИТЕРІЙ ОРТОПЕДИЧНОГО ЛІКУВАННЯ ЗНІМНИМИ КОНСТРУКЦІЯМИ.....	319
<i>Малко Наталія Володимирівна, Гірчак Галина Василівна, Солина Наталія Миронівна</i>	
МІКРОБНИЙ ПЕЙЗАЖ КЛІНІЧНИХ ЯСЕННИХ КИШЕНЬ ПРИ РІЗНИХ ФОРМАХ ПАТОЛОГІЇ ПАРОДОНТУ.....	321
<i>Негода Юлія Сергіївна, Клочко Наталія Іванівна</i>	
ВАДИ РОЗВИТКУ СПИННОГО МОЗКУ ТА ЇХ ПРОФІЛАКТИКА.....	323

<i>Омельчук Володимир Прокопович, Сулима Вадим Станіславович, Федоркевич Станіслав Володимирович, Менюк Василь Васильович, Омельчук Ігор Володимирович</i>	
МУЛЯЖ КИСТІ ДЛЯ ТРЕНУВАННЯ НАВИЧОК ПОШУКУ ПОШКОДЖЕНИХ В РІЗНИХ ЗОНАХ СУХОЖИЛКІВ ТА ЇХ ШВІВ.....	325

<i>Тарасенко Ольга Олександрівна</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІПРАГМАЗІЇ У ХВОРИХ СТАРШОЇ ВІКОВОЇ ГРУПИ.....	328

<i>Тітаренко Ольга Валентинівна, Добронравова Ірина Володимирівна, Тітаренко Ольга Анатоліївна, Лісовецька Віра Сергіївна</i>	
ОСОБЛИВОСТІ УРАЖЕННЯ СЛУХОВОГО АНАЛІЗАТОРА У ЕМІГРАНТІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	330

<i>Юзьо Ліна Олегівна, Веснін Володимир Вікторович</i>	
КОМБІНОВАНА ОПЕРАЦІЯ З ОСТЕОСИНТЕЗОМ 3 В 1 ПРИ ВРОДЖЕНОМУ ХИБНОМУ СУГЛОБІ ВЕЛИКОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ ПРИ ІНТАКТНІЙ МАЛОГОМІЛКОВІЙ КІСТЦІ.....	332

Сільськогосподарські науки

<i>Нікітенко Марія Петрівна, Йосипенко Ігор Васильович</i>	
ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ НА ВЕЛИЧИНУ НАКОПИЧЕННЯ СУХОЇ РЕЧОВИНИ І ЧИСТОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ФОТОСИНТЕЗУ РОСЛИН ГРЕЧКИ В ПРОМІЖНИХ ПОСІВАХ.....	336

<i>Чернишов Ігор В'ячеславович</i>	
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ МІКОЛОГІЧНОГО БІОМАТЕРІАЛУ.....	339

Біологічні науки

<i>Боса Інна Василівна</i>	
ВПЛИВ ГОРМОНАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ МІСЦЕВОЇ ДІЇ НА БАКТЕРИЦИДНІ ВЛАСТИВОСТІ ШКІРИ.....	341

Босва Анна Анатоліївна

**МГД-УДАРНІ ХВИЛІ В НЕОДНОРІДНОМУ ПЛАЗМОВОМУ
СЕРЕДОВИЩІ: РІВНЯННЯ І РОЗВ’ЯЗКИ.....344**

Мироник Вадим Ілліч, Пушкашу Тетяна Борисівна

**НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ТРИГОНОМЕТРІЇ НА
ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТТЯХ З МАТЕМАТИКИ У ЗЗСО.....346**

Технічні науки

Alexander Khrulev

**WEAR MECHANISM IN MODERN INTERNAL COMBUSTION
ENGINES DUE TO DUST CENTRIFUGATION
IN INTAKE SYSTEM.....348**

Громик Ростислав Едуардович, Галюк Сергій Дмитрович

РАДІОМОДУЛЬ ДИСТАНЦІЙНОГО КЕРУВАННЯ.....354

Когутяк Мирослав Іванович, Артим Тарас Андрійович

ЦИФРОВИЙ ІМІТАТОР РЕКТИФІКАЦІЙНОЇ КОЛОНИ.....357

Корзаченко Микола Миколайович, Сікун Олексій Миколайович,

Суша Валентина Валентинівна

**ВИКОНАННЯ РОЗВАНТАЖУВАЛЬНИХ БАЛОК ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ РЕКОНСТРУКЦІЙ.....359**

Мазилук Павло Вікторович, Дубицький Олександр Сергійович

**ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ RTV
VISSIM ДЛЯ РОЗРОБКИ ТА АНАЛІЗУ СХЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ
ДОРОЖНЬОГО РУХУ.....361**

Николин Петро Михайлович, Николин Уляна Михайлівна

**ВИЗНАЧЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ДЛЯ
СХЕМИ ЗАМІЩЕННЯ ПАСИВНОГО ЧОТИРИПОЛЮСНИКА
ВІДЦЕНТРОВОГО НАСОСА ТИПУ НМ ТА РІВНЯННЯ
НАПІРНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....363**

<i>Сучков Григорій Михайлович, Кошкаров Юрій Юрійович, Тимофєєв Вадим Дмитрович</i>	
УЛЬТРАЗВУКОВИЙ КОНТРОЛЬ ТОНКИХ МЕТАЛОВИРОБІВ ЕЛЕКТРОМАГНІТНО – АКУСТИЧНИМИ ПЕРЕТВОРЮВАЧАМИ.....	365

Військова справа

<i>Мельник Олександр Миколайович</i>	
ТЕРМІНОЛОГІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ.....	368

9. Why Integrated Communication is the Future of Business. 28.10.2020. <https://beehivepr.biz/integrated-communication> (дата звернення: 31.08.2022).
10. Васильченко Л. С. Розвиток інтегрованих маркетингових комунікацій підприємства: принципи та фактори. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2019. № 6.1-1 (56). С. 143-147.
11. Дубовик Т. В. Управління інтегрованими інтернет-маркетинговими комунікаціями підприємств торгівлі. Автореф. дис. на здоб. наук. ступеня докт. екон. наук. Київ, 2015. 40 с.
12. Романенко О. О. Сутність та процес формування інтегрованих маркетингових комунікацій. The Economic Messenger of the NMU. 2010. № 1. С. 112-119.
13. Сова В. В. Інформаційне забезпечення інтегрованих маркетингових комунікацій підприємств торгівлі. Автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. екон. наук. Київ, 2014. 24 с.
14. Чубукова О. Ю., Марциновський В.В. Інтегровані маркетингові комунікації: актуальні питання теорії. Формування ринкових відносин в Україні. 2019. № 6. С. 62-72
15. Шкурупська І. О. Інтегровані маркетингові комунікації підприємств на ринку геліоенергетичного обладнання. Автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. екон. наук. Одеса, 2014. 20 с.

ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВИХ ГРОМАД ЧЕРЕЗ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Обухов Руслан Олександрович
*аспірант, Київський національний
торговельно-економічний університет*

Науковий керівник: Пасічний Микола Дмитрович
*доктор економічних наук, професор, Київський національний
торговельно-економічний університет*

Інтернет-адреса публікації на сайті:
<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/5006/>

В Україні діє затверджена Кабінетом Міністрів України методика формування спроможних територіальних громад. Згідно цього документу спроможна територіальна громада – це державний орган, здатний забезпечити належний рівень публічних послуг у різних соціально-культурних галузях за рахунок наявного кадрового потенціалу, відповідного забезпечення фінансовими ресурсами та розвинутої інфраструктури.

Значний вплив на розвиток міжбюджетних відносин має адміністративно-територіальний устрій країни, розмір територіальних громад та кількість мешканців, які там постійно проживають. Продовження реформи бюджетної децентралізації в Україні та підвищення рівня фінансової спроможності

територіальних громад сприятиме покращенню рівня суспільного добробуту; зниженню трансакційних витрат системи управління із належним виконанням функцій держави; наближення публічних послуг до отримувачів із забезпеченням їх якості, що відповідає суспільним запитам і підвищення довіри населення до держави як інституту.

З метою оцінювання рівня фінансової спроможності важливим є аналіз значень питомої ваги податкових надходжень місцевих бюджетів у загальній структурі оподаткування України протягом 2015–2022 років. До 2019 року зафіксовано тенденцію зростання значення показника до рівня 20,71%, наступні два роки характеризувались спадною динамікою до позначки 19,23% у 2021 році. У 2022 році, з початком повномасштабного вторгнення в Україну з боку російської федерації значення показника зросло до 22,25% (рис.1).

Утім, показник податкових надходжень до місцевих бюджетів не може повною мірою характеризувати перебіг фіскальної децентралізації чи фінансової спроможності. Головне завдання фіскальної децентралізації – дати місцевим громадам дієві важелі впливу на прийняття рішень щодо системи місцевого оподаткування, включаючи визначення бази оподаткування, ставок оподаткування або різних пільг і знижок. Податкова автономія підвищує фіскальну стійкість органів місцевого самоврядування та сприяє розвитку податкової конкуренції, проте існує сукупність факторів, які значним чином обмежують можливості розширення податкової автономії. Зокрема це диспропорції економічного розвитку в розрізі регіонів та територій, різний майновий стан населення, нерівномірна густота розселення, різна демографічна структура, тощо.

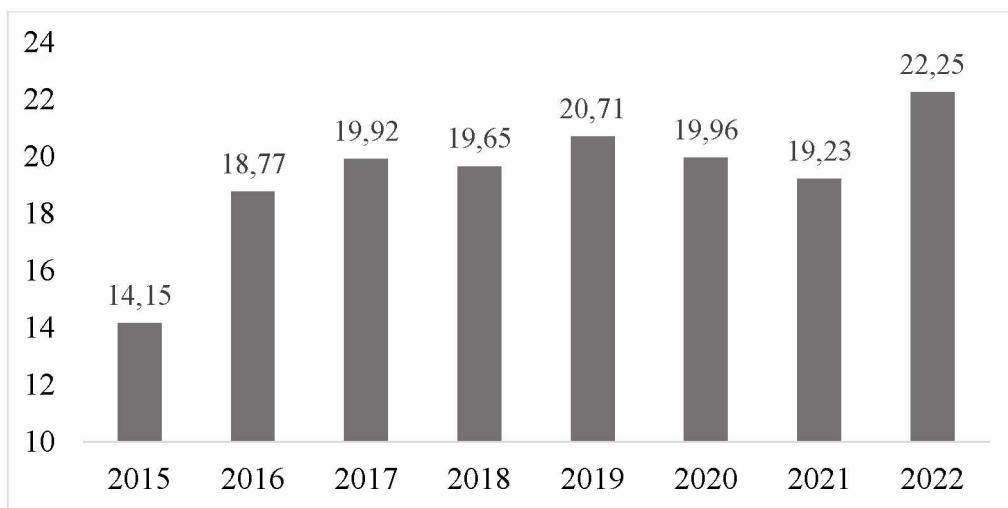

Рис. 1. Питома вага податкових надходжень місцевих бюджетів у загальній структурі оподаткування України у 2015-2022 роках, %

В Україні до податків, на ставки і базу яких мають вплив органи місцевого самоврядування, віднесено податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плату за землю, надходження єдиного податку першої та другої групи, туристичний збір та збір за паркування транспортних засобів. Адже органи місцевого самоврядування приймають рішення щодо розміру ставок даних

складових податку на майно та визначають пільги, виходячи з положень Податкового кодексу (п. 266.4; 266.5; 284.1), та ставки єдиного податку для платників першої і другої групи (п. 293.2).

Показовим є порівняння зміни значення абсолютної податкової автономії із відповідною зміною частки податкових надходжень до місцевих бюджетів у загальній структурі податкових надходжень України. Значення абсолютної податкової автономії в Україні у 2015 р. (1-му року реформи децентралізації) становило 2,63% при долі податкових надходжень до місцевих бюджетів у 14,46% в загальній сумі податкових надходжень України. У 2021 р. (останній довоєнний рік) податкова автономія становила 2,81% у порівнянні з 19,23% долею місцевих податків; та у 2022 р. (1-му році війни) 2,4% у порівнянні з 22,6% долею місцевих податків в загальній структурі податкових надходжень.

Відповідно для розрахунку значень аналогічного показника податкової автономії держав-членів ЄС використано дані *Eurostat*. Тут найвищі значення зафіксовано у Бельгії – 18,04%, Фінляндії – 22,20%, Іспанії – 22,33%, Данії – 25,51%, Швеції – 29,01%. Найнижчі значення показника спостерігаються у Чехії – 0,79% та Естонії – 0,83%. Загалом вибірка країн Центральної Європи та Балтії характеризується низькими значеннями аналізованого показника, його розмір не перевищує 5%. Так, у Литві він складає 1,18%, Словенії – 1,39%, Словаччині – 1,68%, Латвії – 2,36%, Україні – 2,81%, Польщі – 3,01%, Угорщині – 4,90%.

Звертає на себе увагу той факт, що незважаючи на доволі суттєве зростання показника частки податкових надходжень у загальній структурі оподаткування в Україні у 2021 р. порівняно з 2015 р. (майже на 5 в. п.) рівень абсолютної податкової автономії збільшився лише на 0,18 в. п., що свідчить про стабільність надходжень від податку на майно до місцевих бюджетів і відповідне збільшення надходжень від податку на доходи фізичних осіб, які потрапляють до місцевих бюджетів, але не попадають в розрахунок показника податкової автономії. У 2022 році рівень абсолютної податкової автономії взагалі знизився на 0,41 в. п. у зв'язку із зменшенням надходжень від плати за землю та зміною структури оподаткування в умовах війни з російською федерацією.

Ще одним вимірником фінансової спроможності територіальних громад є питома вага податкових надходжень на ставку і базу яких мають вплив місцеві органи влади у загальному обсязі податкових надходжень місцевих бюджетів. У 2021 році значення даного показника становить 14,66%, звертає на себе увагу факт суттєвих відхилень значень цього показника в регіональному розрізі. Якщо для місцевих бюджетів Донецької області він становить 10,29%, чи для Рівненської 11,91% то для Одеської області – 20,61%. Зазначене свідчить про суттєво різний соціально-економічний потенціал регіонів та відповідно базу оподаткування, а також підходи до справляння місцевих податків і зборів.

Аналіз показників податкової автономії в Україні у порівнянні з країнами Європейського союзу дозволяє зробити цілий ряд висновків щодо напрямків підвищення фінансової спроможності місцевих громад. Вочевидь, місцеві органи влади мають бути наділені повноваженнями із оподаткування найменш

мобільних видів податкової бази, що сприятиме оптимізації трансакційних витрат адміністрування. Важливо розуміти, що органи місцевого самоврядування мають більше стимулів для збору податкових надходжень, які нараховуються до місцевих бюджетів, що може мати позитивний вплив на деякі етапи формування надходжень. Органи місцевого самоврядування володіють більшим масивом інформації про місцеві умови, що може допомогти їм ефективніше виконувати окремі функції адміністрування майнових податків та створювати необхідну фіскальну культуру у територіальній громаді.

З даної позиції найдоцільнішим на місцевому рівні є справляння саме майнових податків, у тому числі на нерухомість та землю. Розпочинаючи післявоєнні реформи бюджетної децентралізації влада має на меті наблизити рішення у сфері публічного сектору до своїх громадян, а також активізувати участь мешканців територіальних громад у визначенні пріоритетів бюджетних видатків та контролі за їх фінансуванням.

Головною перешкодою на шляху підвищення фіскальної ефективності майнових податків є недостатня інституційна спроможність органів влади та недосконалість визначення бази майнового оподаткування. Органам місцевого самоврядування доцільно надати адекватні та необхідні повноваження щодо адміністрування майнових податків. Зокрема саме місцеві органи влади здатні проводити найбільш адекватну вартісну оцінку майна для здійснення більш справедливого і ефективного майнового оподаткування.

Зокрема, навіть у дослідженні Асоціації малих міст України (2023) «Дослідження проблематики майнових податків та можливостей розширення фіскальних повноважень органів місцевого самоврядування» автори зазначають, що продовження реформи децентралізації має супроводжуватись розширенням фіскальних повноважень органів місцевого самоврядування, що надасть змогу підвищити рівень їх фінансової спроможності шляхом зростання надходжень від майнових податків.

Окрім більш якісного і диференційованого підходу до встановлення бази і ставок місцевого оподаткування на рівні місцевих громад на шляху фінансової автономії важливо звернути увагу на розвиток фіскальної інфраструктури в регіонах. В цьому напрямку фахівці фокусуються на перевагах діджиталізації для підвищення ефективності місцевого самоврядування. Використання цифрових продуктів може мати користь у адмініструванні майнових податків. Наприклад, використання *Google maps* органами місцевої влади сприяє виявленню незареєстрованої нерухомості та оновлення реєстру власників нерухомого майна. Для роботи з реєстрами та розрахунку податкової бази корисним є застосування системи *Big-data analytics*. Закордонний досвід також підтверджує, що автоматизація адміністрування майнових податків сприятиме виконанню їх платниками передбачених фіскальних зобов'язань.

Підсумовуючи все вищевикладене, можна сформулювати наступні твердження:

1) Зростання фінансової спроможності територіальних громад впливає на якість публічних сервісів та рівень добробуту його мешканців.

2) Соціально-економічна диференціація регіонів має суттєвий вплив на фінансовому спроможність територіальних громад.

3) У країнах з вищим рівнем податкової автономії спостерігається найбільша ефективність використання коштів платників податків та якість інститутів.

4) Залученість органів місцевого самоврядування до адміністрування майнових податків підвищує рівень їх фіскальної ефективності та спроможності.

5) Законодавче вдосконалення та цифровізація процесу адміністрування місцевих податків і зборів може суттєво і позитивно вплинути на їх надходження до місцевих бюджетів.

При цьому важливо зазначити, що більшість наукових тверджень і рекомендацій по підвищенню фінансової спроможності місцевих громад в повній мірі діють в умовах децентралізації бюджету і розвитку економіки країни під час стійкого миру і відсутності глобальних зовнішніх загроз. Під час військового стану, в якому знаходиться Україна вже понад півтора року, державі все частіше доводиться звертатися до механізмів бюджетної централізації для акумулювання фінансових ресурсів на військові потреби. Тому досягнути максимального розвитку у сфері бюджетної децентралізації і підвищення бюджетної автономії місцевих громад вочевидь Україна зможе тільки у післявоєнний час після перемоги над військовими загарбниками.

Список літератури:

1. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. с. 536.
2. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : Постанова Каб. Міністрів України від 08.04.2015 р. № 214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п#Text>
3. Кужелев М. О., Плахотнюк В. В. Формування місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації // Екон. вісн. ун-ту / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г.Сковороди. 2018. Вип. 36(1). с. 302-312.
4. Письменний В. В. Доходи місцевих бюджетів: теоретична концептуалізація і практика формування: дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08. Тернопіль, 2019.
5. Чугунов, І. Я. (2021). Бюджетна стратегія суспільного розвитку. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 532 с.
6. Buchanan J. M., Musgrave R. A. Public finance and public choice: two contrasting visions of the State. Mit Press. 1999.
7. Sandu D. Local Taxes Between Obligation and Fiscal Citizenship. PEOPLE: International Journal of Social Sciences. 2022. № 7(3). P. 104-119.